

Guia didàctica

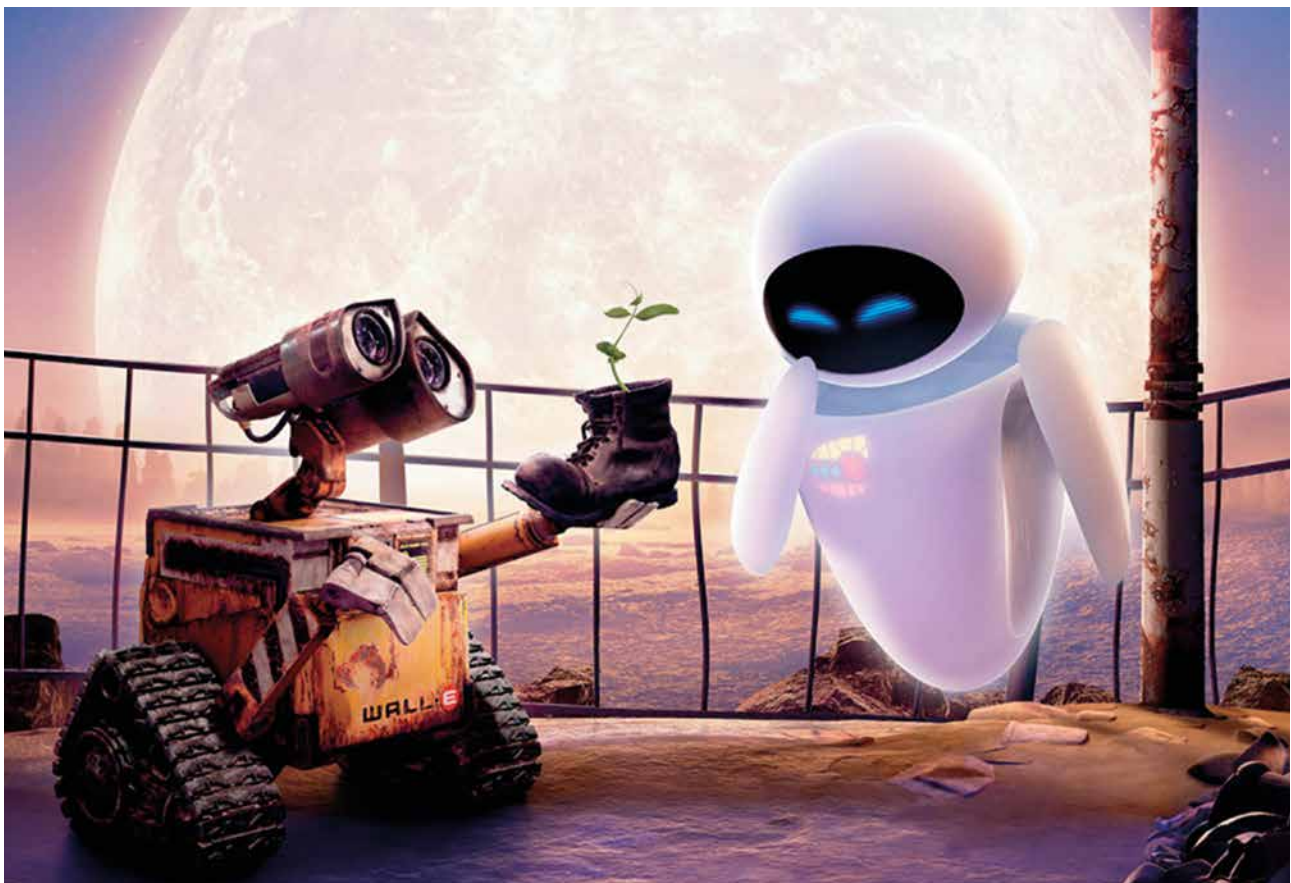
Cicle superior d'educació primària

www.cinemadretsinfants.cat

// Cicle de Cinema dels Drets dels Infants

A BARCELONA, VIDA SANA I SOSTENIBLE
2021 - 2022

WALL·E Andrew Stanton

Ajuntament de
Barcelona

ÍNDEX

PÀG.

<u>3</u>	1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS
<u>3</u>	1.1. Propòsit i enfocament
<u>4</u>	1.2. Competències bàsiques i relacions curriculars
<u>6</u>	1.3. Drets a treballar
<u>6</u>	1.4. Marc legal relacionat
<u>9</u>	2. LA PEL·LÍCULA
<u>9</u>	2.1. Fitxa tècnica breu
<u>9</u>	2.2. Sinopsi de l'argument
<u>10</u>	2.3. Relacions entre pel·lícula, drets i competències bàsiques
<u>11</u>	2.3.1. Els drets vulnerats
<u>11</u>	2.3.2. Protecció i conservació del medi natural
<u>12</u>	2.3.3. Convivència i valors cívics
<u>13</u>	2.3.4. Valoració de la participació com a dret i deure
<u>14</u>	2.3.5. Les persones i la salut
<u>15</u>	2.3.6. Valoració de les repercussions a nivell global de la gestió local dels recursos
<u>16</u>	3. PROPOSTA PEDAGÒGICA
<u>16</u>	3.1. Plantejament general
<u>16</u>	3.2. Per anar al cinema
<u>18</u>	3.3. Del cinema a l'aula
<u>21</u>	3.4. De l'aula al món
<u>21</u>	3.5. Recull de creacions escolars
<u>21</u>	3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat
<u>22</u>	4. MATERIAL COMPLEMENTARI
<u>22</u>	4.1. Enllaços d'interès
<u>22</u>	4.2. Bibliografia i filmografia

1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS

1.1. Propòsit i enfocament

La salut de les persones està clarament relacionada amb els hàbits nutricionals i la qualitat dels aliments, i amb evitar la ingestió de substàncies tòxiques per al cos humà. És molt important que infants i adolescents despleguin aquests coneixements i tinguin cura de la seva alimentació quotidiana.

Amb el títol **A Barcelona, vida sana i sostenible**, el Cicle de Cinema dels Drets dels Infants (CCDI) de l'Ajuntament de Barcelona proposa una reflexió sobre els forts vincles entre la salut i una alimentació sostenible, a base de productes de proximitat i de qualitat. La intenció és acompanyar la infància i l'adolescència de Barcelona a prendre consciència de la importància que tenen els hàbits alimentaris per a una vida saludable. Per impulsar-ho, vol contribuir que infants i adolescents siguin coneixedors del valor nutritiu de tot allò que mengen.

L'edició 2021-22 del CCDI ofereix recursos per conèixer i debatre els drets dels infants vinculats a l'**alimentació sana i sostenible** dels nens i les nenes, i els nois i les noies de la ciutat. Ho fa partint de la legislació actual: Declaració Universal dels Drets Humans, Convenció sobre els Drets de l'Infant, Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, i Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona. Des del 2015, l'Ajuntament de Barcelona està adherit al [Pacte de política alimentària urbana de Milà](#). Aquest 2021 exerceix de Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible i porta als centres educatius de la ciutat els recursos necessaris per difondre i afavorir hàbits alimentaris saludables i prou equilibrats, sobretot entre infants i adolescents.

Wall·e és el film de cicle superior. L'any 2800 la Terra és un planeta sense vida i únicament s'hi belluga en Wall·e. El robot s'encarrega d'apilar les deixalles que hi va acumular la humanitat abans d'emigrar. Un dia apareix una nau de la qual baixa una exploradora mecànica. L'Eva ve a la cerca d'una mostra de vida, una petita llavor fertilitzada que ha trobat en Wall·e. Els dos robots acaben viatjant a la nau sideral on la humanitat s'ha adaptat a una vida sedentària, tecnificada i gens saludable.

El recorregut pedagògic va de l'aula al cinema, del cinema a l'aula i de l'aula a la vida quotidiana i a l'entorn dels nens i les nenes. Per facilitar-lo, el [web](#) disposa dels materials didàctics, les creacions de l'alumnat, i la informació sobre les sessions familiars, d'adolescents, i per a entitats socioeducatives i de lleure educatiu.

El Cicle de Cinema dels Drets dels Infants (CCDI) és un programa educatiu que promou el Departament de Promoció de la Infància de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona, engegat l'any 2000 en col·laboració amb l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona.

L'edició 2021-22 del CCDI ofereix recursos per treballar a l'aula els **drets dels infants** vinculats a l'**alimentació sana i sostenible**.

1.2. Competències bàsiques i relacions curriculars

1. Competència social i ciutadana

- Identificació dels drets i deures individuals i col·lectius recollits en els textos legals. Responsabilitat en l'exercici dels drets i deures que ens corresponen com a membres d'un grup i en activitats de l'entorn.
- Valoració dels drets i deures ciutadans i del paper individual i col·lectiu en la construcció d'un món més just i equitatiu, així com de la necessitat d'un compromís per a la resolució de problemàtiques socials.
- Identificació de drets i deures que regulen l'ús dels béns comuns i dels serveis públics, aplicant conductes de responsabilitat i preservació en el seu ús.
- Rebuig dels estereotips i prejudicis, així com de les situacions d'injustícia i discriminació, desenvolupant sentiments d'empatia i respecte amb els i les altres.
- Identificació dels propis prejudicis i rebuig de comportaments i actituds discriminatòries en els diferents àmbits relacionals escolars i extraescolars.
- Identificació i rebuig de les causes que provoquen situacions de marginació, discriminació i injustícia social en l'entorn local i en el món, incidint especialment en les referides a l'explotació a la infància. Manifestació d'actituds de cooperació i solidaritat davant els problemes i les necessitats dels altres.

2. Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria

- Identificació dels trets d'identitat i dels interessos personals i dels altres. Expressió de les emocions pròpies i autoregulació de la conducta, desenvolupant l'autoestima.
- Desenvolupament de les capacitats emocionals i cognitives de presa de decisions, valorant la dignitat, la llibertat i la responsabilitat, així com el desenvolupament de l'autonomia personal.
- Capacitat d'aprendre a ser i a pensar de manera autònoma i coherent, a conèixer, a ser ciutadans responsables.
- Valoració i aplicació del diàleg i la mediació com a instruments per resoldre els problemes de convivència i els conflictes d'interessos en les relacions interpersonals. Desenvolupament de la capacitat d'expressió d'opinions i judicis de forma assertiva.
- Valoració crítica dels comportaments individuals que afecten la salut dels altres i la pròpia.
- Actitud crítica davant missatges discriminatoris i estereotips que reflecteixen prejudicis racistes, classistes o sexistes.

1. Competència social i ciutadana.
2. Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria.
3. Competència d'aprendre a aprendre.
4. Competència digital.
5. Competència comunicativa lingüística i audiovisual.
6. Competència artística i cultural.

3. Competència d'aprendre a aprendre

- Disposició a participar en activitats diverses, acceptant l'existència de diferències en el nivell de l'habilitat.
- Desenvolupament d'un pensament autònom i coherent per conviure i exercir la ciutadania responsable en un món global.
- Capacitat de dur a terme un aprenentatge individual o en grup a través de dominar diferents mètodes i estratègies de treball.
- Participació en treballs cooperatius, cercant solucions raonades, creatives i solidàries.

4. Competència digital

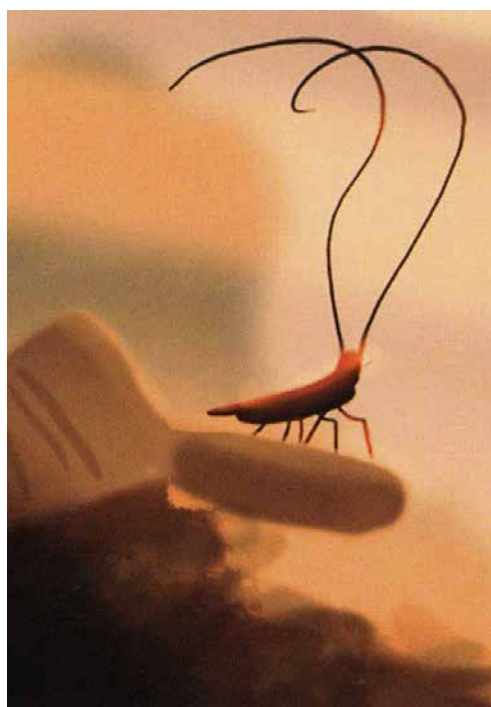
- Ús de la tecnologia per desenvolupar valors socials i cívics, i per a la comunicació dels coneixements adquirits.
- Coneixement crític de la informació dels mitjans de comunicació i les xarxes socials, actuant de forma prudent i responsable.

5. Competència comunicativa lingüística i audiovisual

- Comprensió de textos audiovisuals, i identificació i valoració d'aquests com a representacions de la realitat.
- Pràctica i ús de procediments de representació de forma reflexiva i crítica.
- Experimentació dels diversos llenguatges per fer possible la comprensió de la realitat, i l'organització i autoregulació del pensament, les emocions i la conducta.
- Ús de llenguatges no discriminatoris i respectuosos amb les diferències.

6. Competència artística i cultural

- Audició i visionat de productes audiovisuals adequats a l'edat per fomentar i potenciar el gust estètic.
- Elaboració de produccions artístiques que promoguin la valoració crítica del nostre entorn.
- Elaboració de produccions artístiques com a resultat de la percepció sensorial, la imaginació, les experiències, la realitat, les idees i les emocions, tot preveient els recursos necessaris i les possibilitats dels materials i les tècniques i procediments adequats, avançant amb confiança i amb satisfacció en el procés creatiu.
- Producció de textos audiovisuals senzills (utilitzant la imatge fixa o en moviment i el so) per descriure, narrar i informar, i per expressar emocions i opinions.
- Construcció i caracterització de personatges, recreació d'espais imaginats, creació d'estructures, maquetes, decorats i exposicions en propòsits relacionables amb la pròpia experiència i en el desenvolupament d'activitats del centre.

1.3. Drets a treballar

1. Dret dels infants a una vida saludable i sostenible en contacte amb la natura.
2. Dret dels infants a una alimentació sana i saludable.

1.4. Marc legal relacionat

Convenció sobre els Drets de l'Infant

Article 6.2. Els estats membres han d'assegurar al màxim possible la supervivència i el desenvolupament de l'infant.

Article 24.2. Els estats membres han d'assegurar la plena aplicació del dret a gaudir del més alt nivell de salut possible i, especialment, han de prendre les mesures següents:

c) (...) combatre les malalties i la desnutrició mitjançant (...) el subministrament d'aliments nutritius adequats i d'aigua potable neta, prenent en consideració els perills i els riscos de pol·lució ambiental.

Article 27.1. Els estats membres reconeixen el dret de tots els infants a un nivell de vida adequat al seu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral i social.

Agenda 2030 sobre desenvolupament sostenible

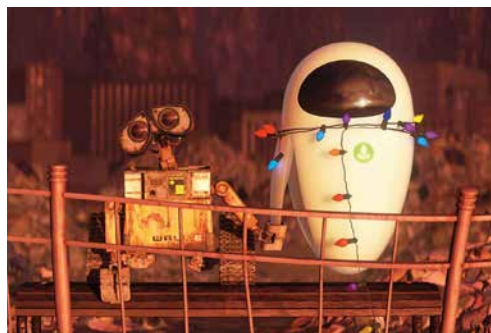
Objectiu 2. Posar fi a la fam, assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible. Fites:

2.1. Per al 2030, posar fi a la fam i assegurar l'accés de totes les persones, en particular de les persones pobres i en situacions vulnerables, inclosos els lactants, a una alimentació sana, nutritiva i suficient durant tot l'any.

2.2. Per a 2030, posar fi a totes les formes de malnutrició, incloent-hi aconseguir, com a molt tard el 2025, les fites convingudes internacionalment sobre el retard del creixement i l'emaciació dels menors de 5 anys, i abordar les necessitats de nutrició de les adolescents, dones embarassades i lactants, així com de les persones grans.

Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles. Fites:

12.3. Per a 2030, reduir a la meitat el malbaratament d'aliments per càpita mundial en la venda al detall i el consum, així com les pèrdues d'aliments a les cadenes de producció i distribució, incloses les pèrdues postcollita.

1. Dret dels infants a una vida saludable i sostenible en contacte amb la natura.

2. Dret dels infants a una alimentació sana i saludable.

12.5. Per a 2030, disminuir de manera substancial la generació de residus mitjançant polítiques de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització.

12.8. Per a 2030, assegurar que les persones de tot el món tinguin la informació i els coneixements pertinents per al desenvolupament sostenible i els estils de vida en harmonia amb la natura.

Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència

Article 44. Dret a la prevenció, la protecció i la promoció de la salut

2. Qualsevol infant o adolescent té dret a:

c) Rebre els efectes beneficiosos de la protecció de la salut, que s'expressa en el dret a desenvolupar-se en entorns saludables, tant en l'àmbit públic com en l'àmbit privat.

3. Les administracions públiques han de prendre totes les mesures necessàries per abolir les pràctiques tradicionals que siguin perjudicials per a la salut dels infants i els adolescents.

Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona

Capítol 3. Equitat i accions positives

Article 22. Infants i adolescents

Totes les persones menors d'edat tenen dret a tenir condicions d'existència que els permetin el seu desenvolupament integral.

En particular:

a) Tenen dret a gaudir de la seva família en un marc de responsabilitat i protecció.

b) Han de tenir garantits els recursos socials per al ple desenvolupament físic, mental, intel·lectual i ètic.

f) Tenen dret a la prevenció i l'atenció davant de situacions de discriminació, risc o desemparament.

Capítol 5. Drets i deures ambientals

Article 31. Medi ambient de qualitat i entorn urbà sostenible

1. Totes les persones tenen dret a un medi ambient que permeti una bona qualitat de vida a la ciutat i, en particular, que l'hàbitat sigui lliure de residus i de contaminació atmosfèrica, acústica i lumínica. L'Ajuntament controlarà tot tipus d'emissions perjudicials per al medi i per a la salut o el benestar de les persones.

3. L'Ajuntament de Barcelona té el deure de preservar i millorar el medi ambient i de potenciar la cultura mediambiental, incloent-hi els hàbits de reutilització i reciclatge. Així mateix, l'Ajuntament garantirà l'accessibilitat a l'espai públic.

4. Tothom té el deure de contribuir al manteniment de la qualitat del medi ambient, especialment mitjançant un ús responsable de l'energia i l'aigua. (...).

Convenció sobre els Drets de l'Infant

Ajuntament de
Barcelona

Legislació autonòmica i local que regula els drets dels infants:

1. Catalunya

[Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència](#) (íntegra).

2. Barcelona

[Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona](#) (íntegra).

Pacte de política alimentària urbana de Milà

Accions recomanades: promoure dietes sostenibles i nutrició

7. Promoure dietes sostenibles (saludables, segures, culturalment adequades, ambientalment sostenibles i fundades en els drets) a través de programes pertinents en el camp de l'educació, la promoció de la salut i la comunicació, amb especial atenció a escoles, centres de atenció [primària], mercats i mitjans d'informació.

8. Lluitar contra les malalties no transmissibles associades a dietes inadequades i obesitat, amb especial atenció, quan sigui necessari, a reduir l'aportació de sucre, àcids grassos trans, carns i productes lactis-formatgers, i augmentant el consum de fruita, verdura i aliments no elaborats.

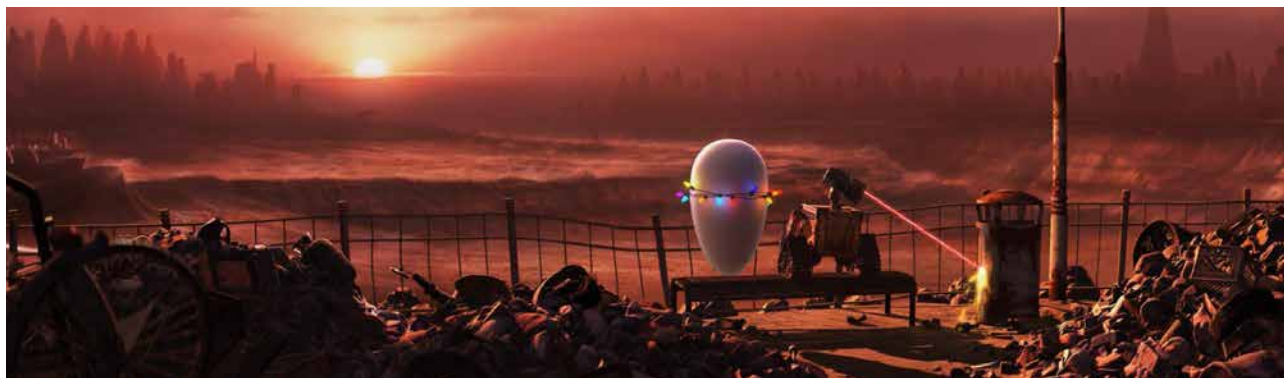
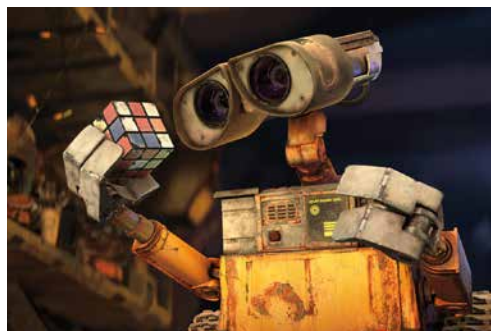
9. Desenvolupar directrius a favor de dietes sostenibles per tal d'informar els consumidors, els planificadors urbans (en particular en relació amb la contractació pública d'aliments), els proveïdors de serveis alimentaris, els minoristes i els operadors en el camp de la producció i la transformació alimentària, i promovent campanyes de comunicació i formació.

12. Promoure una acció conjunta per part dels sectors de l'alimentació i de la salut, per tal d'actuar amb estratègies centrades en les persones, a favor d'estils de vida saludables i d'inclusió social.

Accions recomanades: limitar deixalles d'aliments

35. Sensibilitzar la població en matèria de deixalles i pèrdues d'aliments a través d'esdeveniments i campanyes específiques; identificar punts focals com ara institucions educatives, mercats comunitaris, botigues d'empreses i altres iniciatives de solidaritat o d'economia circular.

37. Afavorir, quan sigui possible, la recuperació i la redistribució d'aliments segurs i nutritius destinats al consum humà, a risc de pèrdua, rebuig o malbaratament, procedents de la producció, la fabricació, la venda al detall, la restauració, el comerç a l'engròs i el sector de l'hostaleria.

2. LA PEL·LÍCULA

2.1. Fitxa tècnica breu

Títol original: *Wall-e*

Direcció: Andrew Stanton

Guió: Andrew Stanton i Jim Reardon, sobre una idea original d'Andrew Stanton i Pete Docter

País de producció: EUA

Any d'estrena: 2008

Durada: 103 minuts

Llargmetratge d'animació 2D

Versió en català

2.2. Sinopsi de l'argument

L'any 2800 la Terra és un munt de deixalla que en Wall-e va apilant. És l'últim dels robots que els humans van deixar per fer aquesta tasca, en abandonar el planeta al 2100. Els EUA s'havien convertit en un abocador sense vida natural i no s'hi podia viure. Va succeir a causa del consumisme desenfrenat, estimulat per una supercorporació que monopolitzava tota l'activitat comercial i tots els serveis, fins a arribar a suplantar el govern.

En Wall-e fa cubs de ferralla mecànicament i metòdicament, dia rere dia, tot seleccionant petits objectes que li fan gràcia. Un dia apareix una nau galàctica que deixa al planeta un robot d'una generació molt més avançada, l'Eva. Ella es dedica a escorcollar per tot arreu fins aconseguir una petita planta que en Wall-e acabava de descobrir. L'Eva se n'apropia sense miraments, i la nau torna per endur-se-la a la plataforma galàctica on viuen els humans. En Wall-e s'hi cola amb la idea de seguir-la fins al seu destí. Allí es troba amb una societat hipertecnificada, en la qual els humans s'han convertit en éssers ociosos i amoltonats: tots amb el mateix aspecte i una actitud similar, grassos, sempre ajaguts en vehicles en circulació contínua, amorrats a pantalles virtuals i alimentant-se de menjar líquid en grans gots amb palleta.

A l'Eva li desapareix la planta que ha portat de la Terra. Buscant-la, es destapa un complot de la màquina Auto, que controla tota la gran nau espacial, per evitar una regressió al lloc d'origen. En canvi, el capità McCrea vol tornar i s'enfronta a la màquina per ajudar a l'Eva i en Wall-e, que han recuperat la planta, a dipositar-la al lloc previst de la nau i activar el retorn a la Terra.

Un cop aterrats, el capità planta el brot i anuncia la revitalització del planeta. Mentrestant l'Eva recupera en Wall-e que, després que la batalla final a la nau, havia quedat críticament avariada.

[Tràiler](#)

2.3. Relacions entre pel·lícula, drets i competències bàsiques

2. LA PEL·LÍCULA

Wall·e ofereix múltiples possibilitats per tractar el dret a una vida sana i sostenible, ja que inclou aspectes d'alimentació, de consum, d'ecologia i de salut, no només física sinó també l'emocional. La Terra ja no té vida. Ha estat deshabitada per l'excés de deixalles i per la contaminació provocada per la humanitat. El panorama que visualitza la pel·lícula és catastròfic, fins a l'extrem que un diari vell presenta el titular: "Massa escombraries. La terra inundada".

En l'actualitat vivim una situació d'alarma ecològica, que els científics, els mediambientalistes i els organismes especialitzats fa temps que ens adverteixen que ens porta cap a un destí similar, sense que ni la societat ni els governs actuïn en conseqüència. Cada dia la natura dona mostres del patiment, en forma d'increment de temperatures, de grans sequeres, de precipitacions desbocades, de desglaç dels pols, de pujada del nivell del mar... La salut i el benestar de la humanitat depenen de l'entorn natural, per la qual cosa s'ha d'apostar dràsticament per uns hàbits individuals, socials i mediambientals sostenibles. O la Terra acabarà com a **Wall·e**, però sense la possibilitat de fugir-ne.

La pel·lícula té una segona part que mostra en què s'ha convertit la societat de supervivents, hereus del procés migratori de la Terra i instal·lats en una nau espacial. Aquí els humans s'han alliberat completament de la càrrega del treball, en benefici de màquines i robots, i viuen ociosos les 24 hores del dia, amb totes les necessitats bàsiques satisfetes sense el més mínim esforç. La situació sembla idíl·lica i amb un gran nivell de benestar. Però no és així i encobreix uns grans dèficits en termes de salut, tant pel que fa a l'alimentació com als drets i les emocions.

Wall·e ofereix múltiples possibilitats per tractar el dret a una vida sana i sostenible, ja que inclou aspectes d'alimentació, de consum, d'ecologia i de salut, no només física sinó també l'emocional. La Terra ja no té vida. Ha hagut de ser deshabitada per l'excés de deixalles i per la contaminació provocada per la humanitat. El panorama que visualitza la pel·lícula és catastròfic, fins a l'extrem que un diari vell presenta el titular: "Massa escombraries. La terra inundada".

2.3.1. Els drets vulnerats

Tot i ser una distopia, es poden establir relacions entre el món que presenta **Wall·e** i la realitat actual, en associar molts detalls de la trama amb hàbits de l'estil de vida humà predominant.

Wall·e no explica de quina manera el planeta va arribar a la situació inicial de la pel·lícula, però deixa entendre que la causa principal fou un consumisme desbordat, animat per una supercorporació que acaba monopolitzant tots els aspectes de la vida de les persones. Sota l'eslògan: "BNL, tot allò que necessita per ser feliç. El seu benestar és la nostra prioritat", la marca és propietària del banc, de la companyia ferroviària i de naus espacials, i de la xarxa de gasolineres. També ofereix menjar i beure, roba, informació (diari i televisió), i té una cadena de supermercats gegantina. Porta el nom de Buy'N Large (compra a l'engròs), i anul·la tot índex de competència comercial i d'acció política. En un parell de vídeos, apareix el president de la corporació BNL en un escenari idèntic al del president dels EUA, quan ofereix rodes de premsa a la Casa Blanca. El missatge és clar: les corporacions privades substituiran la governança pública, amb la condescendència d'una societat satisfeta i adotzenada pel consumisme.

Un sistema monopolístic sempre comporta el perill de l'anul·lació dels drets bàsics. La ciutadania perd tota capacitat de protesta i de reivindicació davant d'allò que l'autoritat imposa, de manera clara o subtil, per exemple, mitjançant l'educació. En el món que presenta el film, l'ensenyament també està en mans de la gran corporació. En una situació força gràfica, apareix una mestra ensenyant l'alfabet a uns infants i, quan arriba a la B, els diu: "La B és BNL, el vostre millor amic". En canvi, sostenir els drets va cada cop més vinculat al deure de defensar-los, tant en les pràctiques quotidianes individuals com en les col·lectives.

2.3.2. Protecció i conservació del medi natural

És important saber que un 30% dels aliments que es produeixen avui dia es malbarata (es llença sense donar-li ús) al llarg de tota la cadena d'abastiment: collita o producció, elaboració, distribució i comercialització, i consum (domèstic, escolar, restaurants...).

Un sistema monopolístic sempre comporta el perill de l'anul·lació dels drets bàsics. La ciutadania perd tota capacitat de protesta i de reivindicació davant d'allò que l'autoritat imposa, de manera clara o subtil, per exemple, mitjançant l'educació. En el món que presenta el film, l'ensenyament també està en mans de la gran corporació. En una situació força gràfica, apareix una mestra ensenyant l'alfabet a uns infants i, quan arriba a la B, els diu: "La B és BNL, el vostre millor amic".

2. LA PEL·LÍCULA

És una situació intolerable en un món on encara 690 milions de persones passen gana.

En termes de canvi climàtic, cal saber que només el sistema de producció d'aliments (agricultura i ramaderia) causa un 30% dels gasos amb efecte hivernacle del món.

Un altre factor vinculat a l'alimentació i mediambientalment crític és el de les deixalles de materials utilitzats per al procés de producció, distribució i comercialització d'aliments, especialment els envasos. Una gran part de les escombraries que compacta en Wall·e són llaunes de menjar o de beure, i altres tipus d'envasos de productes d'alimentació.

A més de la superfície de la Terra, a **Wall·e** apareixen deixalles fins i tot a l'estratosfera. La nau que recull a l'Eva en decanta quan surt de l'atmosfera i tot seguit travessa una espessa cortina de brossa còsmica, també generada pels humans. La nau on viu la humanitat té també un servei d'escombraries gegantí, que va abocant despreocupadament deixalles a l'espai. Aquesta és una mostra més de l'actitud contaminadora de la humanitat. En el món actual, la profusió d'objectes de plàstic que contaminen sòl, rius i mars en un volum esfereïdor són la mostra d'aquesta cultura ecocida i suïcida que denuncia la pel·lícula.

2.3.3. Convivència i valors cívics

A la segona part de la pel·lícula pren força allò que queda de la vida humana. La nau sideral Axioma (el nom és significatiu: no hi ha alternativa al sistema) és propietat de la marca BNL, encara predominant set-cents anys després de l'èxode forçat de la Terra. A aquesta plataforma espacial viuen uns individus que són tots

A més de la superfície de la Terra, a Wall·e apareixen deixalles fins i tot a l'estratosfera. La nau que recull a l'Eva en decanta quan surt de l'atmosfera i tot seguit travessa una espessa cortina de brossa còsmica, també generada pels humans. La nau on viu la humanitat té també un servei d'escombraries gegantí, que va abocant despreocupadament deixalles a l'espai.

2. LA PEL·LÍCULA

iguals, fins i tot clònics: grassos, ganduls, tots vesteixen de forma idèntica, mengen el mateix. Es passen el dia circulant en poltronnes flotants ("No cal caminar!", diu un anunci) per la xarxa de passadissos de la nau, amorrats a una pantalla que tenen al davant i que no els deixa veure l'entorn. Accidentalment, en Wall·e treu de la letargia a dues persones, les quals descobreixen coses tan evidents com els estels de l'univers o que a la plaça central de la nau-creuer hi ha una gran piscina, que no està pensada per a que la gent s'hi banyi. En definitiva, es descobreixen l'un a l'altra de manera directa i no virtual, a través de les pantalles.

Wall·e mostra una societat completament alienada pels interessos de la macro-empresa que ho domina tot, sota l'eslògan: "Rumb a la diversió i a la gastronomia. Perquè la meta final és la diversió!". Es tracta d'un bon exemple per reflexionar i fer crítica sobre la manipulació del llenguatge publicitari.

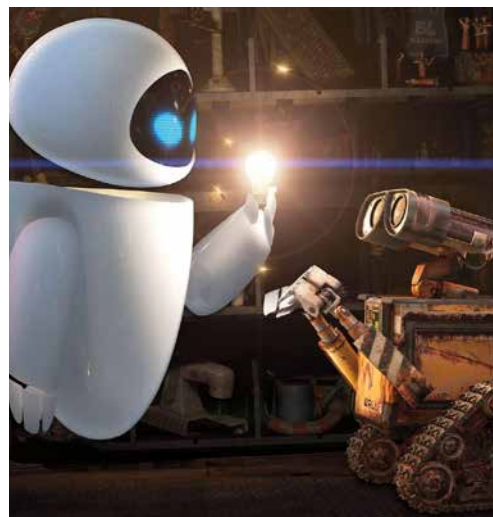
2.3.4. Valoració de la participació com a dret i deure

Se suposa que l'any 2800 aquesta societat ha aconseguit el benestar màxim: les màquines treballen, i els homes i les dones només han de gaudir de la vida. Ara bé, segons fragments de converses que s'escolten, no saben què fer amb ella. És evident que tenen una felicitat falsa. A canvi de tenir satisfetes les necessitats bàsiques, les persones han renunciat a si mateixes, i han desistit de qualsevol aspiració, sigui individual o col·lectiva. Tal com havien fet els ancestres cegats per un consum il·limitat, els habitants de la nau viuen drogats per la comoditat. Ni tan sols són capaços d'imaginar una manera de viure diferent. Estan abduïts pel sistema creat per la gran corporació, que ho controla tot, en especial, la vida dels súbdits/clients.

Per entendre la dimensió nociva de l'actitud passiva de la societat del 2800, és bo recordar els [objectius per al desenvolupament sostenible](#). Un d'ells aposta perquè les persones prenguin consciència sobre la necessitat d'adoptar estils de vida sostenibles, en harmonia amb la natura i afavorint el benestar humà.

Un exemple gràfic del control morbós que fomenta la laxitud de caràcter de la massa resideix en el fet que BNL ofereix tot l'aliment líquuat. Proveït en forma líquida, la gent ni tan sols ha de fer l'esforç de mastegar. Tot són begudes amb gust de pizza, de hot-dog, d'hamburguesa, de patates fregides... servides en gots d'un sol ús, amb tapa i palleta, com els que s'utilitzen als restaurants de *fast food* o de tants altres establiments. Al film no se sap d'on surten les matèries primeres per a l'elaboració d'aquests produc-

Se suposa que l'any 2800 aquesta societat ha aconseguit el benestar màxim: les màquines treballen, i els homes i les dones només han de gaudir de la vida. Ara bé, segons fragments de converses que s'escolten, no saben què fer amb ella. És evident que tenen una felicitat falsa. A canvi de tenir satisfetes les necessitats bàsiques, les persones han renunciat a si mateixes, i han desistit de qualsevol aspiració, sigui individual o col·lectiva.

2. LA PEL·LÍCULA

tes. En un moment donat, el capità McCrea l'anomena "menjar regeneratiu", pur neollenguatge orwel·lià. Tot fa suposar que els ingredients són del tot artificials, res natural. Representa que els éssers humans van marxar de la Terra perquè l'any 2100 ja no hi creixia ni una planta.

2.3.5. Les persones i la salut

Des del punt de vista dels hàbits individuals, el món d'éssers grassos de la pel·lícula **Wall·e** és una projecció d'una tendència que cada cop s'estén més en el món occidentalitzat. Les dietes inadequades afavoreixen que l'obesitat s'hagi triplicat al món en menys de cinquanta anys, i que hi hagi més de 340 milions d'infants, entre 5 i 19 anys, obesos o amb sobrepès.

L'Organització Mundial de la Salut ha deixat clar que les causes d'aquest fenomen són bàsicament dues: la manca d'exercici físic i, sobretot, una alimentació inadequada, com ara dietes altes en calories, sucres afegits, greixos saturats i aliments processats que, en lloc de saciar, generen addicció. Els autors de **Wall·e** eren conscients d'aquesta problemàtica que als EUA encara és més exagerada. Es tracta del país amb l'índex d'obesitat més alt, un 42,4%. Per tant, el món que presenten al film potser no és res més que una projecció futura de la realitat que veiem al seu entorn.

Cal tenir clar que, a més processament, menys qualitat nutricional tenen els aliments, i provoquen més efectes nocius per a la salut. Una dieta saludable, en canvi, es basa en l'origen natural, la diversitat i la correcta elaboració dels aliments.

Des del punt de vista social i polític, és clau prendre consciència dels interessos de les grans corporacions que controlen el sistema

Des del punt de vista dels hàbits individuals, el món d'éssers grassos de la pel·lícula Wall·e és una projecció d'una tendència que cada cop s'estén més en el món occidentalitzat. Les dietes inadequades afavoreixen que l'obesitat s'hagi triplicat al món en menys de cinquanta anys, i que hi hagi més de 340 milions d'infants, entre 5 i 19 anys, obesos o amb sobrepès.

2. LA PEL·LÍCULA

alimentari, amb volums de negoci multimilionaris. Dificulten clarament la implementació de polítiques públiques per transitar cap a una alimentació sostenible. Les institucions han d'informar dels pros i contres de cada estil alimentari a totes les capes de la societat, i han de limitar el poder de les multinacionals. Es tracta d'evitar que les pràctiques comercials d'aquesta indústria causi més mal a les persones, als ecosistemes locals i al medi ambient.

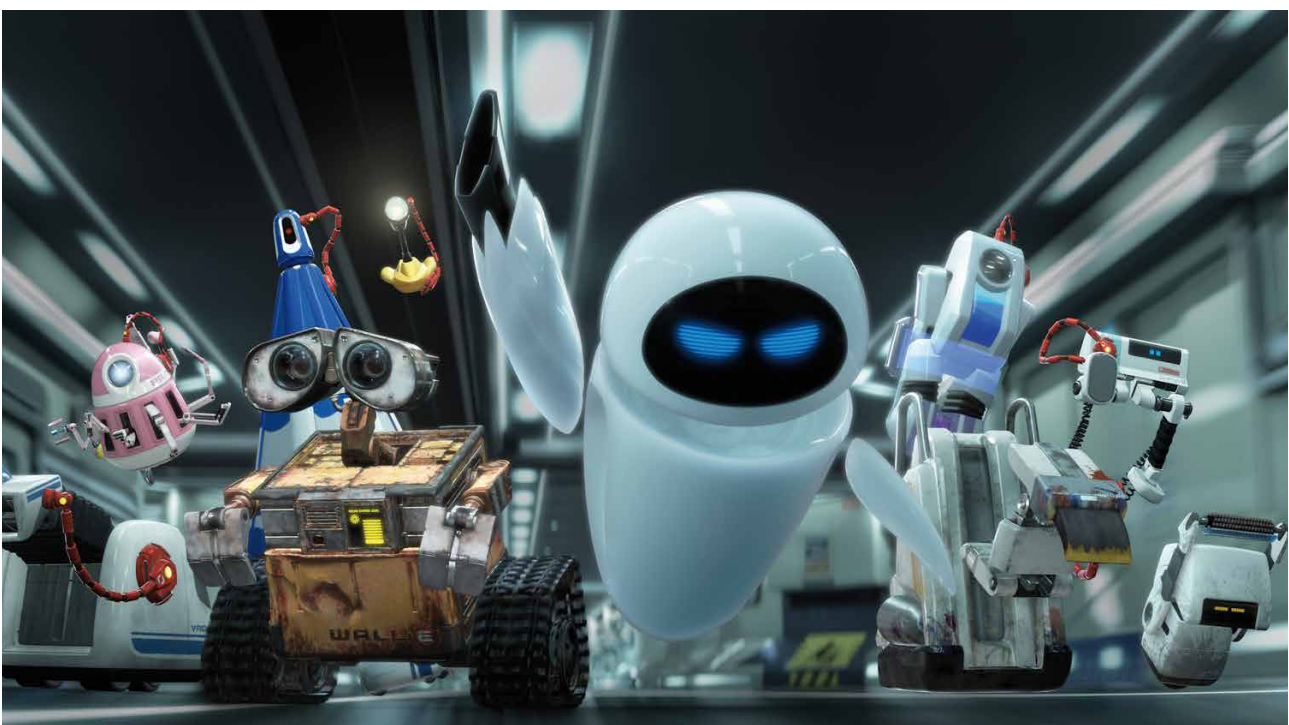
2.3.6. Valoració de les repercussions a nivell global de la gestió local dels recursos

En oposició al negoci multimilionari d'aquest *lobby* basat en la concentració de producció, distribució i comercialització, un sistema alimentari sostenible és molt avantatjós. Crea prosperitat a la comunitat local, promou la justícia social, preserva i regenera els recursos naturals i els ecosistemes de l'entorn (km 0), i salvaguarda la capacitat de les generacions futures d'alimentar-se.

Donada la creixent evidència dels perjudicis que causa una mala alimentació a la salut i a les arques públiques, cal democratitzar la construcció d'entorns alimentaris sostenibles i facilitar una major sobirania alimentària de les persones i de les societats.

En conclusió, l'alimentació sostenible resulta positiva per a les persones, per als territoris i per al planeta,

Donada la creixent evidència dels perjudicis que causa una mala alimentació a la salut i a les arques públiques, cal democratitzar la construcció d'entorns alimentaris sostenibles i facilitar una major sobirania alimentària de les persones i de les societats.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.1. Plantejament general

La seqüència didàctica que proposem al voltant de la pel·lícula **Wall·e** es conforma de cinc moments educatius complementaris:

1. Activitat prèvia a l'aula (1 hora).
2. Anada al cinema per participar a la sessió de projecció.
3. Activitat de creació a l'aula (entre 1 hora i 6 hores, com a màxim).
4. Acció de compartir al [web](#) les creacions de cada grup classe.
5. Possibles interaccions de l'alumnat a casa, amb la comunitat educativa i l'entorn.

3.2. Per anar al cinema

Abans d'anar al cinema amb el vostre grup classe, us suggerim portar a terme una activitat a l'aula d'una hora de durada. Us proposem dos enfocaments per triar el que més us convingui o bé idear-ne un altre:

1. Joc de rols

Es pot encetar la sessió presentant l'activitat i distribuint el grup de classe en quatre equips de treball el més equilibrats possible (5'). Cada subgrup triarà un rol amb una situació descrita (5'):

1. No puc entendre com la gent és poc conscient de llençar brossa a tot arreu, perquè sempre algú l'ha de recollir.
2. Intento explicar sempre als meus amics i a les meves amigues que els robots arriben per quedar-se, i que ens faran la vida molt més fàcil.
3. A casa meva mai em volen portar a un restaurant de *fast food*. M'expliquen que és dolent per a la salut!
4. L'exercici i la pràctica de l'esport ens ajuda a tenir cura del nostre cos i de la nostra ment, diu sempre la mestra.

Per a cada una de les situacions, el grup classe disposa de la descripció del personatge i de com es planteja fer-hi front. Cada equip analitza el que li correspon des d'un posicionament d'empatia, per després debatre'l i fer-se'l seu (10').

Un cop cada petit grup estigui ficat en el seu rol, se li facilitarà el repte on es troba immers el seu personatge i haurà de mirar de resoldre'l responent a una sèrie de qüestions (15').

L'objectiu tant d'una opció com de l'altra és situar el context de la pel·lícula i els drets a treballar, per preparar l'anada al cinema entre tots i totes.

1. No puc entendre com la gent és poc conscient de llençar brossa a tot arreu, perquè sempre algú l'ha de recollir.
2. Intento explicar sempre als meus amics i a les meves amigues que els robots arriben per quedar-se, i que ens faran la vida molt més fàcil.
3. A casa meva mai em volen portar a un restaurant de *fast food*. M'expliquen que és dolent per a la salut!
4. L'exercici i la pràctica de l'esport ens ajuda a tenir cura del nostre cos i de la nostra ment, diu sempre la mestra.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

Les conclusions de cada subgrup s'exposaran i compartiran amb el grup classe (15'). En acabar l'activitat convé fer una reflexió de tancament que es troba explicada en el punt 3 d'aquest apartat.

2. Pluja d'idees i debat

L'activitat comença amb una pluja d'idees (15') sobre les qüestions clau dels drets dels infants a treballar amb la pel·lícula **Wall·e**:

1. Per què generem tanta brossa amb el nostre estil de vida?
2. Com afecta al planeta l'excés de deixalles per tot arreu? Què podem fer per combatre'l?
3. Quins ingredients ha de tenir una vida feliç? Com penseu que podem aconseguir-la? Quines accions de la societat hi ajuden i quines no?
4. Quin és el vostre menjar preferit? Per què? Què aporta a la vostra salut? Amb quins altres aliments el combinaríeu? Per què?

Les aportacions anirà bé recollir-les a la pissarra, almenys una de cada alumne i alumna. També és interessant que l'alumnat en parli abans a casa o amb els companys i les companyes, per arribar a la pluja d'idees amb alguna reflexió prèvia.

En base a les idees expressades, es prepararà un debat amb el grup classe subdividit en dos equips prou equilibrats (nens/nenes, destresa en l'expressió, autoestima i seguretat, etc.). Abans d'encetar el debat, convindrà decidir conjuntament i apuntar a la pissarra quin serà el primer tema a discutir (10').

Per començar, primer farà tres aportacions l'equip 1 i després l'equip 2. A partir d'aquí ja s'obrirà el torn de paraules indistintament i es coordinarà per part del professorat. Per tancar-lo, cada equip aportarà alguna cosa que ha après de l'altre equip (20').

3. En acabar l'activitat

Després d'haver realitzat l'activitat escollida, es proposa fer una reflexió de tancament. Aquesta pot servir per estructurar el contingut de l'aportació que farà cada grup classe abans d'encetar la sessió de cinema. Per tant, cal seleccionar dos portaveus, preferiblement un nen i una nena (10'). Al final de la sessió, el professorat pot presentar el [tràiler](#) de la pel·lícula **Wall·e** (5').

L'objectiu tant d'una opció com de l'altra és situar el context del film i els drets a treballar, per preparar l'anada al cinema entre tots i totes. És una bona oportunitat per extreure els elements claus que cada grup classe aportarà a la posada en comú.

*Després de fer l'activitat escollida convé fer una reflexió de tancament. Aquesta pot servir per estructurar el contingut de l'aportació que farà cada grup classe a la sala de cinema. Al final de la sessió, el professorat pot presentar la sinopsi i el [tràiler](#) del film **Wall·e**.*

1. Per què generem tanta brossa amb el nostre estil de vida?

2. Com afecta al planeta l'excés de deixalles per tot arreu? Què podem fer per combatre'l?

3. Quins ingredients ha de tenir una vida feliç? Com penseu que podem aconseguir-la? Quines accions de la societat hi ajuden i quines no?

4. Quin és el vostre menjar preferit? Per què? Què aporta a la vostra salut? Amb quins altres aliments el combinaríeu? Per què?

3.3. Del cinema a l'aula

Rapegem per una vida sana i sostenible!

De tornada a l'aula, proposem portar a terme una activitat de creació que es basa en subdividir el grup classe en quatre equips de treball. El punt de partida és que cada subgrup triï i se centri en un dels dos drets dels infants que han sortit reflectits a la pel·lícula **Wall·e**:

1. Dret dels infants a una vida saludable i sostenible en contacte amb la natura.
2. Dret dels infants a una alimentació sana i saludable.

Us suggerim que cada equip acabi plasmant la defensa del dret escollit en forma de rap, amb la idea que primer n'escrigui la lletra i després pugui enregistrar-lo en un suport sonor o bé audiovisual.

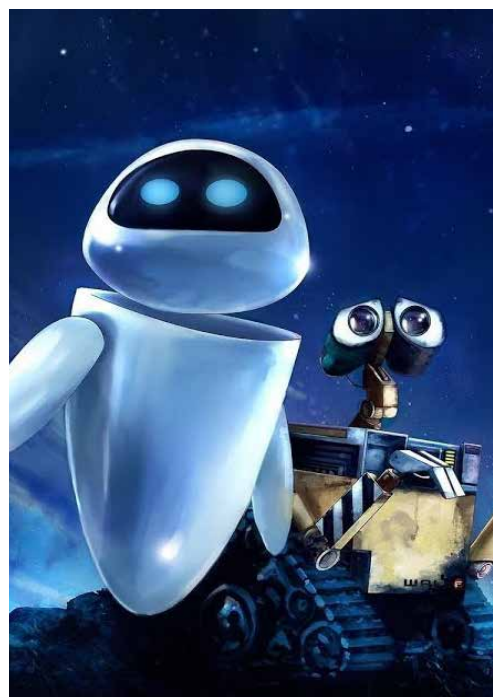
Un cop seleccionat en quin dels dos drets dels infants apuntats se centra, cada grup pot fer un llistat de quines escenes del film **Wall·e** hi tenen a veure o l'hi fan pensar. Aquesta relació ajudarà a concebre situacions a reflectir en cada creació final en forma de rap.

En base a aquesta pauta, cada equip realitzarà una bona immersió en el significat del dret dels infants que hagi triat. Tot seguit, es posarà a pensar amb quines estrofes de cançó ho pot explicar tot plegat.

Quan té dissenyada la seqüència del rap, arriba el moment que cada grup se centri en l'escriptura de la lletra, la definició del ritme i, al final, l'organització de l'enregistrament, bé sigui en suport sonor o audiovisual.

Si no és possible gravar-los, es pot presentar el text de cada rap en un full DIN-A4 o cartolina (per després escanejar-lo), o bé directament en un arxiu pdf, acompanyat o no d'elements gràfics que l'omplin de sentit.

La idea és que cada equip de treball triï un dels dos drets reflectits a la pel·lícula i se centri a defensar-lo en forma de rap. Primer haurà d'escriure la lletra de la cançó i després enregistrar-se cantant-la.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

Si els raps són en suport paper, caldrà fotografiar-los o escanejar-los abans de compartir-los al [web](#). Per a l'enregistrament de cada rap en suport sonor o audiovisual, la idea és fer servir algun dispositiu mòbil accessible (telèfon, tauleta, càmera, etc.). La gravació anirà bé plantejar-la en fals directe, sense interrupcions.

Amb el rap, s'ofereix a l'alumnat la possibilitat de treballar de forma creativa els drets dels infants i la pel·lícula, així com aprofundir en el debat generat a l'aula abans d'anar al cinema i també a la sala de projecció amb la resta de centres educatius.

És possible desenvolupar aquesta activitat en una sola sessió d'una hora de classe si prèviament s'organitzen els equips, es tria quin dels drets tracta cadascun i s'orienten els temes amb les qüestions sorgides durant el visionat del film i les posades en comú prèvia i posterior. Aleshores es pot dedicar la meitat de la sessió a què els quatre subgrups, en paral·lel, escriguin la lletra del seu rap, i l'altra meitat a preparar i elaborar la peça d'àudio o de vídeo.

Si és possible, recomanem que l'activitat de creació a l'aula agafi un tractament més transversal al currículum i es pugui desplegar en diverses sessions. La durada ideal és entre un mínim de tres i un màxim de sis hores lectives. Així es dona pes als drets a treballar i l'anàlisi de la pel·lícula, la reflexió individual i col·lectiva, l'elaboració i la posada en comú de les creacions en grup, i la recollida de les idees que vagin sorgint al llarg del procés.

QUADRE RESUM: DEL CINEMA A L'AULA*

DURADA	PROCEDIMENTS	CONTINGUTS
1 hora	Definició dels subgrups i distribució de tasques. Explicació de l'activitat de crear un rap i enregistrar-lo.	Cada grup tria el dret dels infants que vol explorar i relaciona les escenes de la pel·lícula amb les situacions o qüestions a tractar.
1 hora	Treball per equips. Reflexió per crear un punt de vista sobre el dret a abordar. Debat i disseny de la seqüència del relat de cada rap.	Pluja d'idees i presa de decisions sobre com es pot enfocar cada una de les estrofes, amb la idea d'explicar el dret dels infants a treballar i de posicionar-se.
1 a 2 hores	Treball en petits grups per elaborar la lletra dels raps i escollir-ne la base musical. Assajos per a la interpretació del rap.	Espectura col·lectiva de les diverses estrofes del rap. Definició de la base musical i/o ritme del rap. Retocs de lletra i de ritme.
1 a 2 hores	Definició del rol de cadascú per a l'enregistrament del rap i demanda de suport a un altre grup, si fos necessari. Assajos previs a la gravació i procés d'enregistrament en fals directe.	Preparació de l'enregistrament de cada rap, en suport sonor o audiovisual. Materialització dels raps creats per l'alumnat en peces sonores o audiovisuals.

*Aquesta activitat es pot fer en una sola sessió, però es proposa un desplegament més minuciós per aprofundir en els drets a treballar a l'aula.

3.4. De l'aula al món

Un cop realitzada l'activitat de creació a l'aula i enviats els resultats per publicar-los al [web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#), us suggerim alguna petita acció per portar a terme en col·laboració amb les famílies del vostre alumnat. L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i després portar a classe fotografies, il·lustracions o dibuixos de quina seria la composició d'una alimentació sana i sostenible adreçada a nens i nenes de la vostra edat.
2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre què significa una dieta basada en una alimentació sana i sostenible per a nois i noies de la vostra edat.
3. Compartir a l'aula llibres de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **A Barcelona, vida sana i sostenible**.

Si és possible, us aconsellem que visiteu amb l'alumnat l'apartat [Creacions escolars del web](#) i proposeu a les famílies entrar-hi.

3.5. Recull de creacions escolars

Un cop finalitzada l'activitat creativa a l'aula, cada grup classe ens farà arribar les creacions dels seus subgrups de treball per email, Dropbox, WeTransfer o similar. Així anirem organitzant els resultats aportats per part de cada escola i els compartirem al [web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#).

Des de l'apartat [Creacions escolars](#), podreu accedir tant als vostres treballs de creació com als de la resta d'escoles participants, que estaran organitzats per nivells educatius.

Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat

Quan ja hàgiu portat a terme amb l'alumnat totes les passes de la seqüència didàctica plantejada, us enviarem per correu electrònic un qüestionari d'avaluació que podreu omplir directament en línia. Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

Us agraïm la vostra col·laboració en acompanyar el treball reflexiu i creatiu dels drets dels infants als centres escolars i esperem les vostres aportacions per anar millorant any rere any.

1. Cercar i després portar a classe fotografies, il·lustracions o dibuixos de quina seria la composició d'una alimentació sana i sostenible adreçada a nens i nenes de la vostra edat.

2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre què significa una dieta basada en una alimentació sana i sostenible per a nois i noies de la vostra edat.

3. Compartir a l'aula llibres de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **A Barcelona, vida sana i sostenible**.

4. MATERIAL COMPLEMENTARI

4.1. Enllaços d'interès

Podeu trobar més informació a:

- [Web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#)
- [Web d'Infància de l'Ajuntament de Barcelona](#)

Textos legislatius al web de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona (lectura fàcil):

- [Declaració Universal dels Drets Humans](#)
- [Convenció sobre els Drets de l'Infant](#)
- [Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona](#)

Altres:

- [Llei Orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència](#)
- [Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència](#)
- [Objectius de Desenvolupament Sostenible \(ODS\)](#)
- [Polítiques municipals de Barcelona en relació als ODS](#)
- [Pacte de política alimentària urbana de Milà](#)
- [Polítiques d'Alimentació Sostenible a Barcelona](#)
- [Obesidad y sobrepeso \(OMS\)](#)
- [Curtmetratge participatiu *I tu, què esculls ser?* \(Òmnium Cultural\)](#)

4.2. Bibliografia i filmografia

Bibliografia

- Green, A. (2020). *Tú puedes salvar el mundo*. Barcelona: Duomo
- Gallego, J.L. i Julve, O. (2020). *La meva primera guia sobre el canvi climàtic*. Barcelona: La Galera
- Olivares, J. i Lacasta, J. (2018). *I tu, què fas contra el canvi climàtic?* Barcelona: Animallibres
- Serres, A. i Zäu. (2008). *Una cocina tan grande como el mundo*. Barcelona: Kókinos

Filmografia

- *Bichos. Una aventura en miniatura*. John Lasseter i Andrew Stanton (dir.). EUA, 1998
- *Burn-e*. Angus MacLane (dir.). EUA, 2008
- *El monstruo invisible*. Javier i Guillermo Fesser (dir.). Espanya, 2019
- *Sausage*. Robert Grievess (dir.). Austràlia, 2014

